

Rettelsesblad

Erstatter svarnotaterne til FM2019/120 og FM2019/169 fra 28-03-2019 (på grund af beslutning om sambehandling af punkterne).

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges senest til EM2019 at fremsætte et forslag til ændring af § 60 i landstingsforordningen om leje af boliger¹, således at andre personer, som indgår i husstanden, ydes en bedre beskyttelse mod at miste deres bolig, hvis lejer dør eller flytter på plejehjem. Herunder således, at § 60, stk. 2, 2. pkt. udgår, og således at 2-års-kravet i § 60, stk. 1 og 2, ændres til et 6-måneders-krav.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

og

Forslag til Inatsisartutbeslutning, om at Naalakkersuisut fremsætter forslag om, at det nuværende kapitalafkast på 1,5% som lejere i selvstyrets udlejningsejendomme betaler skal udfases over en tre årig periode og i stedet forbliver i den pågældende boligafdeling som en særlig renoveringspulje. Denne renoveringspulje skal anvendes på forbedringer af isolering, døre, vinduer, maling og tilsvarende.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Boliger og Infrastruktur)

1. behandling

På vegne af Naalakkersuisut skal jeg hermed besvare punkt nummer 120 og 169 i sammenhæng.

Vedrørende punkt nummer 120

Indledningsvis vil jeg på vegne af Naalakkersuisut, takke medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, for beslutningsforslaget.

Naalakkersuisut har stor forståelse for den svære situation en borger kan komme i, hvis en samlever, ægtefælle eller forælder bliver syg eller dør. At den samboende tilmed kan miste retten til fremadrettet at bo i boligen, såfremt kravet om at have været samboende i mindst 2 år ikke er opfyldt endnu, kan medvirke til yderligere utryghed og uvished.

Forslagsstiller bruger som eksempel i sin begrundelse, at ægtepar, der har boet sammen i 8 år i mandens personalebolig, ikke kan overtage personaleboligen som almindelig lejebolig, da der er krav om at være skrevet op til almindelig lejebolig. Jeg skal fremhæve, at det ikke er korrekt. Det er ikke korrekt fordi lejelovens § 21, stk. 2, hvor det fremgår, at den ansatte skal have været opnoteret på den almindelige boligventeliste i samme periode, ved lovændringen i 2006 er blevet fjernet.

Baggrunden for denne ændring skyldes, at det i praksis viste sig, at kravet om at være opnoteret på venteliste ofte ikke var opfyldt og hindrede, at lejere i en personalebolig kunne overtage denne som almindelig udlejningsbolig. Samme begrænsning kan bestemmelsen i § 60, stk. 2 have medført, hvilket ikke har været hensigten.

Naalakkersuisut er dog enig i, at der er generelt behov for at revidere lejeloven, herunder at bestemmelserne i § 60 bliver ensrettet i forhold til den tidligere ændring, der har været for personaleboliger.

Vedrørende punkt nummer 169

Indledningsvis vil jeg på vegne af Naalakkersuisut takke medlem af Inatsisartut, Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit, for beslutningsforslaget.

Det er vigtigt for Naalakkersuisut, at borgerne har adgang til gode boliger, da hjemmet er et vigtigt fundament for en god tilværelse.

Der er igangsat et grundigt analysearbejde af boligområdet som helhed, men også en analyse af hvordan midlerne til løbende vedligeholdelse og reovering af den offentlige udlejeboligmasse skal sikres.

Naalakkersuisut er bevidst om, at boligmassen mange steder er nedslidt og at reoveringsefterslæbet er betydeligt. Denne problematik behandles også i analysearbejdet i forberedelserne til en ny lejelov.

Som strukturen er i dag, er der ikke tilstrækkelige midler til vedligeholdelse af den offentlige lejeboligmasse. Dette ønsker Naalakkersuisut at lave om på. I beslutningsforslaget peges der på én mulig måde at prioritere midlerne hertil.

Naalakkersuisut skal dog bemærke, at Selvstyrets indtægter på hovedkonto 72.10.16 Drift af udlejningsboliger, kapitalafkast, årligt udgør omkring 40 mio. kr. Selvstyrets kapitalafkast dækker langt fra udgifter til reoveringer og drift af selvstyrets boligmasse.

Alene på hovedkonto 89.72.12 Boligprojekter og Erstatningsbyggeri, afsættes der årligt i niveauet 138 mio. kr., hvoraf over 90 mio. kr. i 2019 anvendes til reovering og sanering.

Der kan således ikke ses isoleret på indtægtsbevillingen på hovedkonto 72.10.16 Drift af udlejningsboliger, kapitalafkast. Det skal tillige bemærkes, at øremærkning af indtægter i finansloven vil vanskeliggøre den fælles udgiftsprioritering, der sker i forbindelse med behandling af finansloven.

Der skal også ses på andre relevante finansieringsbidrag og dette i en sammenhæng, herunder de afsatte anlægsbevillinger og boligafdelingernes budgetters henlæggelser til Planlagt Periodisk Vedligeholdelse, der stammer fra huslejebetalingen.

Naalakkersuisut skal dog henlede opmærksomheden på, at det vil kunne føre til utilsigtede langsigtede samfundsøkonomiske konsekvenser generelt at fritage offentligt udlejningsbyggeri for et forrentningskrav. Det vil skabe forvriddninger på boligmarkedet, der går imod det politiske mål om, at borgerne i højere grad får mulighed for at boligforsyne sig selv. Boligsociale hensyn bør i udgangspunktet varetages via en målrettet boligsikringsordning, og ikke ved generelt at fastsætte en kunstig lav husleje.

Naalakkersuisut er dog enig med forslagsstilleren om, at det fremover bør sikres, at der er tilstrækkelige midler til at de offentligt ejede udlejekoliger vedligeholdes og ikke står og forfalder. Der er således brug for, at der forinden stillingtagen skabes et solidt beslutningsgrundlag. Naalakkersuisut ønsker således, at der tilvejebringes en bæredygtig helhedsløsning på det omtalte problem, som er gennemarbejdet og på afbalanceret vis inddrager boligmæssige, sociale og samfundsmæssige hensyn.

Naalakkersuisut er enig i at det er nødvendigt, at der sker tiltag således at vedligeholdelsesniveauet ikke falder yderligere.

Afslutning vedrørende punkt nummer 120 og 169

Naalakkersuisut har allerede igangsat forarbejdet til en revidering af landstingsforordning nr. 2 af 12. maj 2005 om leje af boliger, og beslutningsforslagene vil derfor kunne indgå i overvejelserne omkring nye bestemmelser i den nye lejelov. Tidsmæssigt er det dog ikke muligt for Naalakkersuisut at fremsætte en ny lejelov til Inatsisartuts efterårssamling 2019. Forslaget forventes at blive fremsat på Inatsisartuts forårssamling 2020, hvor beslutningsforslagene vil kunne blive indarbejdet.

Med begrundelse af det ovenstående indstiller Naalakkersuisut forslagene til forkastelse.